

1297

1. Beh. af Lov, om Ministrenes Ansvarlighed.

1298

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Ministrenes Ansvarlighed.

Ordr. Jeg er ikke i det samme Tilfælde som det ærede Medlem fra Skanderborg (Bajer). Det er ikke den meget ærede Conseilspræsidents Smøbekommen, som har fristet mig til at tage Ordet. Jeg for mit Vedkommende vil have Styrke til at modstaa en saadan Smøbekommen. Svad gik egentlig Ministerens Smøbekommen ud paa? Han sagde, at han vilde anbefale en fortsat Diskussion om dette Forslag, men, vel at mærke, det var i Overbevisningen om, jeg tør maaste sige i Saabet om, at den fortsatte Diskussion efterhaanden skulde drive de forskjellige Meninger saaledes op mod hinanden, at der ikke skulde kunne komme noget Udbytte ud af den Forhandling, at en Overenskomst skulde blive umulig. Jeg ser ikke, at der er nogen reel Forskjel mellem det Standpunkt, Ministeren indtog i Gaar, og det, han indtog 1876. Der er ganske vist en formel Forskjel, men i Realiteten er det det samme. For Resten maa det erkjendes, at dette Standpunkt i denne Sag fra det nuværende Ministeriums Side er meget vel stemmende med Ministeriets politiske Standpunkt i det Hele taget; det nuværende Ministeriums Livsprincip, dets Tilværelses Grund maa jo siges at være den Splid, den Uoverensstemmelse, der overhovedet bestaar i Landet, dels mellem Medlemmer af dette Thing indbyrdes og dels mellem dette Thing og det andet; saa længe det lykkes dette Ministerium at kunne holde denne Uoverensstemmelse vedlige, mener det ogsaa at have sikret sin egen Tilværelse. Der er altsaa ingen Realitetsforskjel inmellem Ministeriets Standpunkt i denne Sag og det almindelige Standpunkt; men ganske vist, det fortjener Paaskønnelse, at dette, som jeg tror, første Gang er udtalt saa klart og uforbeholdent fra Ministerens Side. De Medlemmer, som i et Ministerium se et Slags Mægtingsinstants mellem de to Thing, ville her have faaet en ganske anden Opfattelse. Dette Ministeriums Rolle er ikke at mægle mellem de forskjellige Anskuelser og derved faaet et Resultat; nei, det sætter de forskjellige Anskuelser imod hinanden, og saa sætter det sig ned, lægger Sænderne i Skødet og ser, hvorledes det vil spænde af. Det er Ministeriets Standpunkt i denne Sag, og det, tror jeg, er dets almindelige Standpunkt.

Jeg skal ikke i Diebliffet afgjøre, om Intelligentsen i denne Udtalelse er større end Trimodigheden, om det er Visdommen, eller Styrken af en saadan Udtalelse, man mest skal lade sig imponere af. Sæller ikke forekommer det mig, at det er aldeles klart, mod hvem en saadan Udtalelse er mest hensynsfuld, enten mod Oppositionen eller mod de Tilhengere, som fores i Sten paa en saadan Parole.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns fte Valgkreds (Nimestad) gav os i Gaar et meget tiltalende Billede af en Kreds af yngre national-liberale Mennesker, som fylkes omkring dette ærede Medlem og under den gamle nationalliberale Dane staa fast og uroffelig paa de evige Grundsatninger, hvorpaa de altid have staet. Det ærede Medlem talte omtrent saaledes. Alt omstiftes her i Verden, Sommer og Vinter, Dag og Nat; men under al denne Omstiftning af Hede og Kulde, af Dag og Nat er der dog een Ting, som er evig det samme, og det er de nationalliberale Grundsatninger. Vi kjende dem jo alle, vi kjende jo disse Grundsatninger af Granit, disse Klippefaste Grundsatninger, vi vide jo, hvorledes de Herrer have klavret over disse Klipper fra Ste Juni-Loven til Revisionen i 1866, og vi vide, hvorledes de fremdeles have klavret fra Revisionen i 1866 over til Provisoriet af 1877, hvor de nu staa — staa under Ledelse af denne høitærede Conseilspræsident. Der er jo Noget, vi maa finde os i, at de Herrer i Kraft af deres Grundsatninger have foretaget en saadan Udvikling; men jeg vil dog for mit Vedkommende sige, at det forekom mig næsten i Gaar, at der var noget Bemodigt ved at se Levningerne, de yngre og ældre Levninger af et ved sin Ælde ærværdigt Parti blive førte i Marken af denne høitærede Conseilspræsident paa den Maade, det skete i Gaar. For Conseilspræsidentens og Ministeriets Vedkommende finder jeg nu ikke noget Forunderligt i, at de staa paa samme Standpunkt overfor en Ministeransvarlighedslov nu som i 1876. Det er meget forklarligt, at et Ministerium, som i 1876 den Gang det stod foran en provisorisk Finantslov, fandt en Ansvarlighedslov høit ubetimelig og høit ubeleilig, men endnu mere forklarligt er det, at et Ministerium, der staaer med en uopadgaaende provisorisk Finantslov bag ved sig, maa finde en Ansvarlighedslov endnu mere ubetimelig og ubeleilig. Jeg kan ogsaa forstaa, at der i formel Henseende er foregaaet den Forandring, at Ministeriet nu just ikke har Lyft til selv ved direkte Kommandoord at